J.P. V.D.WITTENBOER

Kastanje 28
5731NK, Mierlo

Aan:[redacted]

[redacted]

Uw brief
Uw kenmerk
Mijn brief
Mijn kenmerk
Bijlage(n)
Tel
Onderwerp

Aangifte / J.P. van den Wittenboer

Kopie belastingdienst

Mierlo 1 september 2014

Geachte [redacted]

Ik heb in het verleden stukken over Audio-Rarities,IFUD of Human Rights en J.P. van den Wittenboer notarieel laten vastleggen.De Verkaringen heeft J.P. van den Wittenboer met een "eed" versterkt in de handen van de notaris,afgelegd,nadat J.P. van den Wittenboer de notaris had verklaard de betekenis van de eed te beseffen en te weten dat de wet het plegen van meineed strafbaar stelt.De **constructie** rond de eenmanszaak en de stichting zoals in de notariële akte is **wettelijk toegelaten**,anders had immers de notaris geen goedkeuring mogen verlenen.Op 28 april 2014 heb Ik de Nederlandse Staat via de Landsadvocaat een brief verzonden.In die brief uitvoerig over de notariële kwesties.Het is van belang dat deelnemers aan het rechtsverkeer kunnen vertrouwen op de inhoud van de notariële akte.De notaris is geen onbezonnen of zwakbegaafde persoon.De notaris heeft de op hem rustende zwaarwegende zorgplicht.De belastingdienst kan daarom niet zomaar de notariële akte opzij schuiven.Anders zou dit immers de positie van de notaris ondermijnen en in het gehele Notariaat. Authentieke akten gelden als dwingend bewijs van hetgeen de notaris verklaart ten aanzien van wat hij of zij heeft gedaan en gezien of gehoord.*(vermeldingen vastgesteld of gecontroleerd door de notaris bijv. de datum van ondertekening of de identiteit van de partijen,zijn in principe niet betwistbaar,noch door partijen,noch door derden,behalve in geval van vervalsing)* Let wel, de akte bewijst natuurlijk alleen dat een partij *dit-of-dat verklaard heeft* op een bepaalde dag. Het bewijst niet dat die partij toen ook de waarheid gesproken heeft.Echter in geval de verklaring door J.P. van den Wittenboer,moet die toen wel de waarheid hebben gesproken gezien de eed.*(de inhoud van de notariële akte is betwistbaar,echter niet louter door alleen ontkenning)*

Tegenbewijs: (voldoende onderbouwd en geconcretiseerd (alle middelen)

- Nauwkeurig aangeduide bewijsmiddelen
- Bewijsmotivering
- Aanduiding herkomst bronnen
- Duidelijk aangeven welk woord,zin of onderdeel in de akte moet worden betwist.

Niet toegelaten:

- Suggesties en vage toespelingen
- Simpele ontkenning
- Verdraaien van feiten
- Bewijsmethodes en techniek met ingebouwde bewijsconstructies die de holocaust marginaliseren

Met het invullen van belastingaangifte zal rekening moeten worden gehouden met de notariële akte(n).Speciaal te vermelden onder rubriek 5 en 8 in de notariële akte van 17 augustus 1999.Wanneer de belastingdienst het met de constructie in de notariële akte oneens is,zal die belastingdienst zelf naar de civiele rechter moeten stappen.

Door ontbreken ANBI-status voor de stichting en Audio-Rarities komen de persoonlijke giften door J.P. van den Wittenboer niet meer in de aangifte.

De notariële akte is online te lezen of te downloaden.

http://www.archive.org/details/AkteNotarieel16-07-2004

De belastingaangifte die door U onlangs is verzonden,het bedrag is door de belastingdienst op mijn bankrekening overgeboekt.

(kopie van de belastingdienst) bijlage(n)

Met vriendelijke groet,

J.P. van den Wittenboer

Belastingdienst

Centrale administratie

Postbus 2688 6401 DD Heerlen BelastingTelefoon 0800 - 0543

Aan J P VAN DEN WITTENBOER
KASTANJE 28
5731 NK MIERLO

Datum
6 maart 2014

Uw kenmerk
[redacted]

Kenmerk
[redacted]

Betreft
Giftenaftrek in uw aangifte 2013

Geachte heer/mevrouw,

Vorig jaar hebt u giften afgetrokken in uw aangifte inkomstenbelasting. Uit onderzoek blijkt dat niet iedereen deze aftrekpost goed invult. Daarom vragen wij u om bij uw aangifte 2013 hierop extra te letten. In deze brief leest u welke gewone giften u mag aftrekken en wat u kunt doen als u iets wilt wijzigen in uw aangifte.

Welke gewone giften mag u aftrekken?
U mag gewone giften alleen aftrekken als u die hebt gedaan aan een:

- algemeen nut beogende instelling (ANBI)
- culturele ANBI
- steunstichting sociaal belang behartigende instelling (steunstichting SBBI)

Giften aan een ANBI
U controleert met het programma 'ANBI opzoeken' of de instelling waaraan u een gift hebt gedaan een ANBI is. U vindt dit programma via www.belastingdienst.nl/giften.

Giften aan een culturele ANBI
U controleert met het programma 'ANBI opzoeken' of de instelling waaraan u een gift hebt gedaan een culturele ANBI is. U vindt dit programma via www.belastingdienst.nl/giften. Is de instelling een culturele ANBI? Dan mag u uw gift als 'culturele gift' aftrekken en krijgt u 25% verhoging van uw aftrek. Het aangifteprogramma berekent dit automatisch.

Giften aan een steunstichting SBBI
Een steunstichting SBBI is een stichting die is opgericht om geld in te zamelen voor een jubileum van een gewone SBBI die actief is op het gebied van sport of muziek. Er bestaan slechts enkele steunstichtingen. In het 'Overzicht steunstichtingen' ziet u of de stichting waaraan u een gift hebt gedaan, een steunstichting SBBI is. U vindt dit overzicht door op www.belastingdienst.nl te zoeken op 'overzicht steunstichtingen'.

Let op!
Voor periodieke giften gelden andere regels. Via www.belastingdienst.nl/giften vindt u daarover meer informatie.

AL 680 - 3Z*5CT 572014 46433

Waar moet u nog meer op letten?
Naast de hierboven genoemde eisen, gelden ook de volgende voorwaarden:

- De instelling levert u geen tegenprestatie voor de ontvangen gift.
  U mag hooguit iets van weinig waarde ontvangen voor uw gift.
- U kunt met schriftelijke stukken aantonen dat u de giften hebt gedaan.
  Bijvoorbeeld met bankafschriften of kwitanties.
- Het totale bedrag van uw giften moet meer zijn dan een bepaald bedrag, de drempel. Ook geldt een maximumaftrek voor deze giften. De hoogte van uw inkomsten bepaalt de hoogte van de drempel en de maximumaftrek. Het aangifteprogramma berekent dit automatisch.

Aangifte wijzigen
Hebt u al aangifte gedaan, maar wilt u nog iets wijzigen of aanvullen? Wijzig dan de aangifte die u hebt opgeslagen op uw computer, en verstuur deze opnieuw. Wij nemen altijd de laatst verstuurde aangifte in behandeling.

Meer informatie
Hebt u nog vragen? Kijk dan op www.belastingdienst.nl/aangifte. Of bel de BelastingBelastingTelefoon: 0800 - 0543, bereikbaar van maandag tot en met donderdag van 8.00 tot 20.00 uur en op vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur. In maart is de BelastingTelefoon extra bereikbaar op vrijdag tot 20.00 uur en op zaterdag van 9.00 tot 17.00 uur.

Hoogachtend,

de inspecteur

J.F. van de Poll

572014 46434

Belastingdienst

Aanslag 2013
Inkomstenbelasting
Premie volksverzekeringen

> POSTBUS 90056 5600 PJ EINDHOVEN

J P VAN DEN WITTENBOER
KASTANJE 28
5731 NK MIERLO

<0018843950435=4HMD007=6/1=SND

Jaar
2013

Aanslagnummer
[redacted]

Dagtekening
2 juli 2014

Te ontvangen of te verrekenen € 69
Het bedrag, of het deel dat overblijft na verrekening, wordt overgemaakt op het bij ons bekende rekeningnummer.

Deze definitieve aanslag is vastgesteld overeenkomstig uw aangifte over 2013.

Berekening van het te ontvangen of te verrekenen bedrag

Loonheffing		€	3 352
Inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen	af	€	3 283
Te ontvangen of te verrekenen		€	69

Te ontvangen of te verrekenen
Als er aanslagen zijn die u nog moet betalen, kan de Belastingdienst het te ontvangen bedrag met deze aanslagen verrekenen. Blijft er na verrekening nog een gedeelte van het te ontvangen bedrag over, dan wordt dat naar uw rekening overgemaakt.

Rekeningnummer onbekend
Als uw rekeningnummer niet bekend is bij de Belastingdienst dan ontvangt u binnenkort een formulier waarmee u uw rekeningnummer kunt doorgeven. Het bedrag ontvangt u binnen twee weken nadat de Belastingdienst dit formulier heeft terugontvangen.

Bezwaar maken
Deze aanslag is definitief vastgesteld. Bent u het er niet mee eens? Kijk dan eerst op www.belastingdienst.nl of bezwaar maken voor u de beste oplossing is. Als u bezwaar maakt, moet uw bezwaarschrift op 13 augustus 2014 binnen zijn bij uw belastingkantoor.
Vermeld altijd de reden van uw bezwaar en om welke aanslag het gaat.

Uw belastingkantoor
Belastingdienst/Kantoor Eindhoven

Karel De Groteln 4, Eindhoven
Postadres: zie pagina 1, linksboven.
BelastingTelefoon: 0800 - 0543.
Bereikbaar: ma t/m do 8.00 - 20.00 uur, vrij 8.00 - 17.00 uur.

Kopie voor belastingconsulent
Als u een belastingconsulent heeft, geef deze dan een kopie van dit biljet.

S0021124 10079871 00

AL 661 - 3Z*2CT

Inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen

Inkomstenbelasting box 1		€	835
Premie volksverzekeringen	bij	€	4 449
Heffingskortingen	af	€	2 001
Inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen		€	3 283

Inkomstenbelasting box 1

Belastbaar inkomen uit werk en woning € 14 283		
Eerste schijf 5,85% van € 14 283	€	835
Inkomstenbelasting box 1	€	835

Premie volksverzekeringen

Premie-inkomen € 14 283		
Premie volksverzekeringen 31,15% van € 14 283	€	4 449

Heffingskortingen

Algemene heffingskorting	€	2 001
Heffingskortingen	€	2 001

Verzamelinkomen

Verzamelinkomen	€	14 283

Deze aanslag is vastgesteld namens de inspecteur van uw belastingkantoor.

KAMER VOOR HET NOTARIAAT

Beslissing in de zaak onder nummer van: 562554/14-23J

KAMER VOOR HET NOTARIAAT IN HET RESSORT AMSTERDAM

Beslissing van 2 oktober 2014 in de klacht met nummer 562554/NT 14-23 J van:

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB),
gevestigd te ’s Gravenhage;
raadslieden: mrs. J. Bootsma en W. Heemskerk,

tegen:

[de notaris],
notaris te Amsterdam,
raadsman: mr. F. van der Woude,
de notaris.

1. Het verloop van de procedure
De kamer is uitgegaan van de volgende stukken:
- klaagschrift met bijlagen, ingekomen op 3 april 2014;
- verweerschrift met bijlagen, ingekomen op 17 juni 2014;
- repliek met bijlagen, ingekomen op 17 juli 2014;
- dupliek met bijlagen, ingekomen op 13 augustus 2014;
- bij e-mailbericht van 2 september 2014 overgelegde producties door de notaris.

Bij de mondelinge behandeling van de klacht op 4 september 2014 zijn verschenen: mr. J.H.F. Wilmink, voorzitter, en mr. M.I.W.E. Hillen namens de KNB, bijgestaan door mr. W. Heemskerk en de notaris, bijgestaan door zijn raadsman. Na een korte schorsing heeft de kamer bevolen dat de zitting gedeeltelijk met gesloten deuren plaatsvindt, namelijk bij de behandeling van de honorering van de notaris en het provisieverbod.
Op de zitting hebben partijen het woord gevoerd aan de hand van pleitnotities.
Uitspraak is bepaald op heden.

De feiten
De kamer gaat uit van de volgende voor de beoordeling van de klacht van belang zijnde feiten en omstandigheden :
2.1 De HEMA notarisservice is een initiatief uit het notariaat. Oud-notaris [X] (hierna: de initiatiefnemer), heeft hierover een half jaar voorafgaand aan de start, op 13 maart 2013, in een e-mailbericht aan de KNB het volgende geschreven:

“Wij merken dat er zich in Nederland een behoefte ontwikkelt om is juridische producten online af te nemen. In het buitenland is dat reeds ver ontwikkeld. In Nederland staat proces dat nog in de kinderschoenen. Dat het zich de komende jaren gaat ontwikkelen is zeker. Wij hebben de stellige overtuiging dat een aantal notariële producten zich daar ook voor leent. Overigens heeft de praktijk dat al bewezen. (…….) Het idee is eenvoudig: De klant gaat naar de HEMA site en kiest daar een notarieel product (bijvoorbeeld een samenlevingscontract). De klant bouwt als het ware zijn eigen akte. Op zich is dat niet nieuw, echter wij investeren veel tijd en energie in de online belehrung. In kwaliteit dus. Kwaliteit die voor elke klant hetzelfde is. Het moet de klant via een uitgekiend stappenplan duidelijk gemaakt worden waar hij of zij voor kiest door middel van het doorlopen van de gestelde vragen. De vragen worden uitgelegd in heldere niet juridische taal. Uiteindelijk genereert de klant zelf de akte. Ook de akte heeft een zeer hoog leesbaarheidsgehalte. Nadat de klant de akte gemaakt heeft kan de klant er voor kiezen de akte te laten passeren bij een notaris. Op dat moment betaalt de klant online de akte. Vervolgens kan de klant kiezen uit een aantal aangesloten notarissen. (…..) Er is sprake van een ruime landelijke dekking. De notaris ontvangt een email met de contactgegevens, de akte en een uitdraai van de ingevulde vragen en neemt contact op met de klant. De notaris maakt een afspraak met de klant, doet ter plaatse nog de nodige controles (loopt de vragen met de klant door) en passeert de akte. Doordat het proces aan de voorkant voor de klant zeer duidelijk gemaakt is, en de akte zeer duielijk is, zal de notaris minder tijd nodig hebben om te belehren. Ons uitgangspunt is om een product te leveren waarbij:
- De klant minder betaalt;
- De klant een duidelijk leesbare akte krijgt;
- De klant gemiddeld beter geïnformeerd is dan nu.
Het is in het belang van de klant dat hij of zij niet twee maal betaalt. De klant betaalt dus één bedrag via de site. Het bedrag dat de klant betaalt bestaat dus feitelijk uit een deel voor de site (het bouwen van de akte) en een deel voor de notaris. De notaris rekent maandelijks af. (de notaris ontvangt zo’n 70% van de prijs van de akte) Op deze manier denken we dat een beperkt aantal producten voor een grotere groep Nederlanders bereikbaar wordt. Het zal duidelijk zijn dat het hier niet gaat om juridisch maatwerk maar om de meer standaardmatige praktijk. Op de site zal daarvoor ook veel aandacht zijn. Zodra het maar enigszins afwijkend is wordt de klant verwezen naar de notaris om zich te laten adviseren. Wij denken hiermee de klant van dienst te kunnen zijn. Tegen een lage prijs een kwalitatief hoogwaardig product leveren. De businesscase is voor elke betrokken partij zeer rendabel, mits er grotere aantallen bereikt kunnen worden. Daarvoor is de combinatie met de HEMA gemaakt. De HEMA is in staat een dergelijk initiatief succesvol te lanceren en heeft de toegang tot miljoenen Nederlanders. Graag verneem ik van u of u vanuit de visie van de KNB er bezwaren tegen een dergelijke constructie bestaan.”

2.2 De KNB heeft daarop op 20 maart 2013 als volgt gereageerd: “Met betrekking tot uw verzoek verwijs ik u graag naar de uitlatingen van de KNB op NotarisNet van 9 juli 2009 en
16 juli 2009 (..) rond het initiatief “Doe het zelf notaris” dat naar onze mening veel gelijkenissen vertoont met het door u voorgestelde initiatief. De visie van de KNB met betrekking tot dit soort initiatieven is sinds 2009 niet gewijzigd. Met betrekking tot de benaming HEMA geldt dat de tuchtrechter mogelijk van oordeel zou kunnen zijn dat hiermee een bepaalde afhankelijkheid van de HEMA als winkelketen zou blijken. Een dergelijke benaming is in de ogen van de KNB dan ook onhandig te noemen.”

Genoemde uitlatingen op NotarisNet luiden, voor zover hier van belang, als volgt:
"**Ook doe-het-zelf-notaris heeft informatieplicht**
9 juli 2009
Er verschijnen regelmatig initiatieven zoals www.doehetzelfnotaris.nl die de toegang tot de notaris beogen te vereenvoudigen. Als dat leidt tot een beter inzicht van de consument in wat hij/zij precies mag verwachten van de notaris en welke rechtszekerheid de notaris hiermee allemaal waarborgt, dan is dat prima. Het kan echter nooit de onderzoeks- en informatieplicht van de notaris vervangen. (..) Een notaris is ervoor verantwoordelijk dat de wil van een cliënt overeenstemt met de inhoud van de akte. Daarvoor dient de notaris in gesprek te zijn met de cliënt en deze voldoende te informeren. Ook bijvoorbeeld de verplichting tot het toesturen van de conceptakte dient dit doel.(…)
Doehetzelfnotaris.nl
16 juli 2009
(…..) Volgens artikel 2 van de Verordening beroeps- en gedragsregels rust op een notaris een eigen taak bij de uitvoering van de aan hem gegeven opdracht. Het is noodzakelijk dat de notaris altijd de op hem rustende verplichting tot onderzoek en controle nakomt. Hij kan zich van deze verplichting tuchtrechtelijk niet bevrijden door hierover iets anders met de cliënt overeen te komen, aldus de toelichting. De notaris kan onderzoek of controle ook niet achterwege laten met het argument dat het noodzakelijke werk al door anderen zou zijn verricht. Dit geldt ook voor de verantwoordelijkheid van de notaris voor de juridische inhoud van de akte. (…) Een notaris kan zich dus niet door een cliënt laten ontslaan van zijn verplichtingen tot onderzoek, voorlichting, wilscontrole en het betrachten van zorgvuldigheid. Ook mag een notaris niet stimuleren dat cliënten genoegen nemen met een van mindere kwaliteit zijnde wijze van zorgverlening op het gebied van informatieverstrekking en wilscontrole."

2.3 Op 29 oktober 2013 is de HEMA notarisservice van start gegaan.

2.4 Op 29 oktober 2013 heeft de KNB op haar site gemeld: "Vanaf vandaag kunnen consumenten in Nederland voor het regelen van een standaard samenlevingscontract of testament ook terecht bij de notarisservice van de HEMA. De HEMA geeft consumenten de keuze uit diverse notariskantoren met landelijke dekking om de akte bij te laten passeren. Via de HEMA notarisservice wordt het samenlevingscontract of testament online opgesteld in enkele stappen. Het concept volgt even later via e-mail. De (gekozen) notaris neemt vervolgens contact op om en afspraak te maken met voor ondertekening. De kosten zijn standaard 125 euro per akte. Volgens de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) verschijnen er vaker initiatieven zoals deze van de HEMA. De KNB benadrukt dat het belangrijk is dat klanten weten wat ze tekenen en laten vastleggen in een akte. Het is een taak van de notaris om te onderzoeken of de klant zich realiseert welke juridische consequenties de regeling in de akte met zich meebrengt. Om dat te achterhalen is persoonlijk contact van de notaris vaak onontbeerlijk.
Marktwerking
Sinds 1999 kent het notariaat marktwerking. Daarbij hoort concurrentie, waarvan concurrentie op prijs er een van is. Elke notaris kiest daarin zijn eigen strategie. Wel moet elke notaris zich houden aan de regels die voor hem gelden op grond van de Wet op het notarisambt en de beroeps- en gedragsregels."

2.5 Op 6 november 2013 heeft de initiatiefnemer met de KNB gesproken over de geautomatiseerde procesbeschrijving en de wijze waarop aan de "Belehrung" invulling wordt gegeven.

2.6 Op 14 november 2013 heeft de KNB op NotarisNet meegedeeld: “Het bestuur van de KNB vindt dat notarissen niet kunnen meewerken aan de notarisservice van de HEMA.
Naar de mening van het bestuur is niet duidelijk of betrokken notarissen notariële wet- en regelgeving naleven. De KNB zal daarom deze zaak voorleggen aan de tuchtrechter.
Verschraling rechtszekerheid
In zijn algemeenheid zet het bestuur van de KNB vraagtekens bij het vervullen van de zorgplicht van de notaris. Bij veel initiatieven wordt steeds vaker een deel van het werk overgelaten aan de consument zelf, onder meer door maatschappelijke en digitale ontwikkelingen. Dat kan volgens de KNB leiden tot een steeds verdere verschraling van de rechtsbescherming voor de consument en van de invulling van de zorgplicht die de notaris daarbij heeft. De KNB wil daarom een discussie starten in de beroepsgroep hoe het notariaat - gegeven deze ontwikkelingen - in de toekomst zijn zorgplicht op een passende manier kan blijven invullen, zodat de rechtsbescherming gewaarborgd is.(…)

2.7 De notaris heeft zich als een van de laatsten aangesloten bij de HEMA notarisservice door het sluiten van een overeenkomst met Novataris B.V. (opgericht door de initiatiefnemer, hierna: Novataris). Novataris heeft op haar beurt een overeenkomst met HEMA B.V. gesloten. De HEMA treedt op als bemiddelaar bij het tot stand brengen van overeenkomsten tussen consumenten en aangesloten notarissen.

2.8 De HEMA notarisservice werkt als volgt:
Via de website van de HEMA (www.hema.nl) kan de consument naar de HEMA notarisservice navigeren. Op het eerste scherm is vermeld dat de notarisservice “gemakkelijk te regelen” is, “in begrijpelijke taal”, voor “slechts 125,- per akte; afhankelijk van je situatie heb je één, twee of drie aktes nodig”. Aan de linkerkant van het scherm staan onder het kopje “notarisservice” de volgende zoektermen:
samenlevingscontract testament prijzen hoe werkt het aangesloten notarissen voorwaarden
Onder de zoektermen “samenlevingscontract” en “testament” vindt de consument een uitleg over wat wel en niet geregeld kan worden met de notarisservice.
Na het aanklikken van de zoekterm “hoe werkt het”, komt het scherm in beeld waarop is vermeld:
Het maken van een testament en/of samenlevingscontract is heel eenvoudig. Hieronder staat wat je moet doen
Daaronder staan de zes stappen beschreven die kunnen worden opengevouwen:
“stap 1. beantwoord een aantal vragen om te weten wat je nodig hebt
• Je krijgt eerst een aantal vragen (maximaal 11)
• Aan de hand van de antwoorden krijg je een antwoord/advies op de vraag: Wat heb ik nodig? Namelijk:
• Heb je (beiden) een testament nodig?
• Heb je een samenlevingscontract nodig?
• In sommige gevallen is HEMA notarisservice niet het geschikt voor je, dan krijg je het advies om contact op te nemen met een notaris.

stap 2. vul jouw persoonlijke gegevens in
• Je hebt het advies gekregen om (beiden) een testament te maken en/of een samenlevingscontract.
• Je kunt nu kiezen om door te gaan en zelf de aktes samen te stellen

• Je vult eerst jouw persoonlijke gegevens in
• Na het invullen van jouw gegevens klik je op de knop: Maak akte(s) aan

stap 3. maak akte(s) aan
• Aan de hand van de gegevens die je hebt ingevuld, worden de benodigde akte(s) aangemaakt
• Je kunt jouw testament/samenlevingscontract vervolgens online bekijken
• Lees hem door en klik op de informatieknoppen om meer informatie te krijgen bij de tekst
• Bekijk of je alles begrijpt
• Maak eventueel de volgende akte(s) aan indien het systeem dat aangeeft
• Alles klaar? Ga daarna naar stap 4

stap 4. kies een notaris
Kies een notaris in de lijst notarissen van de HEMA notarisservice. Bij deze notaris maak je een afspraak om het testament/samenlevingscontract te bespreken en te ondertekenen. Let op! Pas als je de akte(s) getekend hebt bij de notaris, zijn deze rechtsgeldig. Je kunt elke notaris kiezen uit de lijst.
Vergeet niet om je legitimatiebewijs mee te nemen naar de afspraak, anders kan de afspraak niet doorgaan. Het nummer van dit legitimatiebewijs dient overeen te komen met het nummer dat je ingevuld hebt bij Jouw gegevens.

stap 5. betalen
• Betaal met iDeal, Mastercard of Visa.
• Nadat wij het geld hebben gekregen, krijg je een email bevestiging met het concept van de akte en de toelichtingen. Binnen 2 werkdagen belt de door jou gekozen notaris om een afspraak met je te maken.

stap 6. ga naar een notaris
• Zodra de notaris contact met je opneemt, kun je in overleg met de notaris de afspraak plannen om de akte te ondertekenen.
• Je kunt binnen zeven werkdagen terecht, maar later mag ook als je dat prettig vindt.
• Tijdens de afspraak bespreekt de notaris de akte(s) met je en legt hij alles uit. Daarna zetten jij en de notaris de handtekening. Vanaf dat moment zijn de akte(s) pas rechtsgeldig.”

2.9 Op de website wordt onder de zoekterm “prijzen” vermeld:

“Bij HEMA proberen we alles altijd zo simpel en voordelig mogelijk te houden. Ook je testament of samenlevingscontract kun je bij HEMA regelen tegen een verrassend lage prijs. De prijzen bij HEMA notarisservice liggen veelal ruim 50% lager dan de prijzen bij een willekeurige notaris. Dit komt omdat HEMA notarisservice "standaard" aktes aanbiedt die voor heel veel standaard gevallen geschikt zijn, maar geen maatwerk bevatten. Als maatwerk vereist is, is HEMA notarisservice niet geschikt. Door het beant-

woorden van de vragen krijg je een advies of HEMA notarisservice wat voor je kan betekenen. Klik hier om de vragen te beantwoorden.”

2.10 Is een cliënt geïnteresseerd in de HEMA notarisservice, dan wordt via de website van de HEMA voorzien in een eerste geautomatiseerde beoordeling van de vraag of sprake is van een standaardsituatie waarin een akte volgens het HEMA-model kan worden opgesteld. De cliënt wordt daartoe onder de knop “wat heb ik nodig” gevraagd een aantal vragen te beantwoorden.

2.11 Bij het aanklikken van ‘wat heb ik nodig’ verschijnt de volgende tekst:
“Op basis van de antwoorden op onderstaande vragen geven we je een advies over welke akte(s) van toepassing zijn in jouw situatie.
Vul daarom alles naar waarheid in. Afhankelijk van je situatie heb je één, twee of drie akte(s) nodig.
LET OP HEMA Notarisservice is NIET geschikt voor alleenstaanden.”

2.12 Vervolgens verschijnen een voor een de volgende vragen (met naast verschillende vragen een informatie-icoontje met uitleg over de gestelde vraag) in beeld die met ja of nee moeten worden beantwoord (de opsomming is niet volledig; tussen vierkante haken is aangegeven wat er gebeurt bij ja of nee):

“Beheersen jij en je partner de Nederlandse taal en zijn jullie beiden ouder dan 18 jaar? [bij ja: naar volgende vraag, bij nee: maatwerkmelding]
Indien deze vraag met “nee” wordt beantwoord, verschijnt de volgende “maatwerkmelding”:
“Indien je de Nederlandse taal niet beheerst: zonder beheersing van de Nederlandse taal kun je geen gebruik maken van de HEMA notarisservice website. Je hebt een tolk nodig. Neem contact op met een van de notarissen die je wellicht verder kunnen helpen.
Indien je jonger bent dan 18 jaar: het is niet mogelijk om een akte te maken via HEMA-notarisservice website. Neem contact op met een van de notarissen (door te klikken op ≥ naar notarissen, KN) met een van de notarissen die je wellicht verder kunnen helpen.”
“Hebben jij en je partner beiden de Nederlandse nationaliteit?” [bij ja: naar volgende vraag, bij nee: maatwerkmelding]
Indien deze vraag met “nee” wordt beantwoord, verschijnt de volgende “maatwerkmelding”:
“Indien jullie niet allebei de Nederlandse nationaliteit hebben is HEMA notarisservice niet geschikt. Wil je dat een door HEMA geselecteerde notaris contact met je opneemt, ga dan naar de aangesloten notarissen”
3. “Willen jullie problemen in de toekomst voorkomen als je relatie eindigt of één van beiden overlijdt?” [bij ja: naar volgende vraag, bij nee: maatwerkmelding]
4. “Heb je kinderen met iemand anders dan je partner?” [bij ja: maatwerkmelding, bij nee: naar volgende vraag]
De “maatwerkmelding” die verschijnt indien vraag 3 met “nee” en vraag 4 met “ja” wordt beantwoord, is de volgende:
“Het samenlevingscontract en testament bij HEMA notarisservice zijn geschikt voor de meeste situaties. Uit de vragenlijst blijkt dat je andere (of specifieke) wensen hebt. Je hebt dan een akte op maat nodig. Je kunt daarvoor terecht bij een door HEMA geselecteerde notaris. Let op! De notaris mag hiervoor zijn eigen tarieven hanteren. De kosten

van maatwerk zijn aanmerkelijk hoger dan het tarief dat HEMA rekent. Wil je dat een door HEMA geselecteerde notaris contact met je opneemt, klik dan hier”

2.13 De vragen 5 tot en met 8 op de site betreffen de samenleefsituatie van de partners: hetzij (toekomstig) ongehuwd samenwonend, hetzij getrouwd of met geregistreerd partnerschap met één of meerdere kinderen, al dan niet jonger dan 18 jaar.

2.14 Na het invullen van voormelde vragen volgt een advies: de cliënt is dan bij stap 2 als hiervoor onder 2.8 vermeld.

2.15 Bij de HEMA notarisservice zijn ongeveer 100 notarissen aangesloten (ongeveer 30 notariskantoren).

Klacht, verweer en beoordeling
3.1 *Inleiding*
Ingevolge artikel 93 lid 1 van de Wet op het notarisambt (hierna: Wna) zijn notarissen, toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen aan tuchtrechtspraak onderworpen ter zake van handelen of nalaten in strijd met hetzij enige bij of krachtens de Wna gegeven bepaling, hetzij met de zorg die zij als notaris, toegevoegd notaris of kandidaat-notaris behoren te betrachten ten opzichte van diegenen te wier behoeve zij optreden en ter zake van handelen dat een behoorlijk notaris, toegevoegd notaris of kandidaat-notaris niet betaamt. De kamer dient te beoordelen of de handelwijze van de notaris een verwijtbare gedraging in de zin van voornoemd artikel oplevert.

3.2 *Ontvankelijkheid*
3.2.1 De reden voor de KNB om de klacht in te dienen is om duidelijkheid te verkrijgen over de tuchtrechtelijke vragen die zich volgens de KNB in verband met de HEMA notarisservice opdringen. Met de klacht wordt niet het opleggen van een maatregel aan de notaris beoogd. De KNB wil met de klacht aan de tuchtrechter voorleggen of een initiatief als de HEMA notarisservice in strijd is met de beroeps- en gedragsregels voor de notarissen (de in artikel 93 lid 1 Wna gestelde norm, zoals hiervoor vermeld), zodat het notariaat zich daarnaar in de toekomst kan richten (ook waar het andere, soortgelijke initiatieven betreft) en de KNB daarop de bij dergelijke initiatieven betrokken notarissen kan aanspreken. De KNB benadrukt dat het vanuit haar rol als beroepsorganisatie legitiem is dat zij zich bij de vraag of zij een klacht indient mede laat leiden door de overweging dat de tuchtrechter met de beoordeling van die klacht kan bijdragen aan duidelijkheid over de uitleg van de voor de notaris geldende normen.
De raadsman van de KNB heeft ter zitting benadrukt dat het de KNB niet om regelgeving gaat, maar om jurisprudentie. Als het mogelijk was geweest had de KNB direct aan de notariskamer van het hof de kwestie als een prejudiciële vraag voorgelegd.

3.2.2 De notaris meent - zakelijk weergegeven – dat de klacht niet-ontvankelijk is, omdat (i) het geven van rechtsregels slechts aan de wetgever is voorbehouden en (ii) de HEMA notarisservice in het beleid van de KNB past, die daarbij haar recht om te klagen heeft verloren door (aanvankelijk) met de HEMA notarisservice in te stemmen.
Een uitspraak van de tuchtrechter schiet volgens de notaris zijn doel voorbij, aangezien daarin een specifieke casus wordt beoordeeld. Bij een (deels) ongegrondverklaring kan dan zo’n concreet initiatief met enige aanpassingen wellicht weer wel worden doorgevoerd.

In dat verband verwijst de notaris naar de uitspraak van de notariskamer van het hof Amsterdam van 30 maart 2006 (ECLI:NL:GHAMS:2006:AV7725) over een ander initiatief van notarisservice (de zogenaamde Postbanknotaris) waarin naar aanleiding van een gegrondverklaring van een klachtonderdeel door de kamer van toezicht de constructie werd aangepast, waarna door het hof geen bezwaar meer werd gezien.
Maar het doel is nu juist om duidelijkheid te krijgen over de rol en de taak van het notariaat, gepositioneerd tussen marktwerking, zorgplichten en innovatie van notariële diensten. Die rechtszekerheid kan de tuchtprocedure niet bieden omdat daarin geen algemene rechtsregels kunnen worden gegeven.
Ter zitting heeft de raadsman van de notaris opgemerkt dat de notaris, gelet op de mededelingen in de media dat de HEMA notarisservice niet zou deugen en dat notarissen wordt ontraden eraan mee te werken, er desalniettemin aan hecht dat de kamer een oordeel geeft over de tuchtrechtelijke toelaatbaarheid van de HEMA notarisservice. Gelet op het bestraffend karakter van de klachtprocedure bepleit de raadsman dat de kamer eerst de niet-ontvankelijkheid uitspreekt en zich vervolgens ambtshalve uitlaat over de constructie.

3.2.3 De kamer is van oordeel dat een klacht met de strekking dat een notaris meewerkt aan een constructie die in zijn algemeenheid onvoldoende waarborgen bevat voor een werkwijze die voldoet aan de eisen die de Wna stelt, ontvankelijk is. Normen voor het gedrag van een notaris kunnen niet alleen bij wet worden vastgesteld, maar ook in de tuchtrechtspraak worden gevormd. Wel is juist dat een uitspraak over een constructie in abstracto een beperkte strekking heeft, in die zin dat een aanpassing van de dienstverlening tot een ander oordeel kan leiden. Indien beroepsgenoten hun werkwijze aanpassen zodat deze voldoet aan de tuchtrechtelijke normen beantwoordt het tuchtrecht aan zijn doel.
De in een tuchtrechtelijke uitspraak gestelde norm biedt dan - anders dan de notaris stelt - rechtszekerheid. Dat beroepsgenoten hun gedrag aan een tuchtrechtelijk uitspraak zullen aanpassen staat dus aan ontvankelijkheid van de tuchtklacht niet in de weg, maar is juist een wenselijk effect van die tuchtrechtspraak.
De notaris betwist niet dat hij aan de HEMA notarisservice meewerkt. Echter een concreet geval van dienstverlening is niet aan de klacht ten grondslag gelegd. De kamer zal dan ook slechts in het algemeen toetsen of het meewerken van de notaris aan de HEMA notarisservice tuchtrechtelijk toelaatbaar is.
De kamer stelt vast dat de reactie van de KNB inderdaad niet vanaf het begin negatief is geweest. Tussen de initiatiefnemer en KNB heeft correspondentie plaatsgevonden, zoals onder 2.1 en 2.2 weergegeven. Hierbij heeft KNB verwezen naar het initiatief Doehetzelfnotaris en het daarover ingenomen standpunt. Er is toen dus geen duidelijk afwijzend standpunt ingenomen. Op 29 oktober 2013 is het onder 2.4 aangehaalde bericht op de website van KNB verschenen. Dit is min of meer neutraal van toonzetting, het geeft randvoorwaarden aan, zonder een standpunt in te nemen over de vraag of de HEMA notarisservice daaraan voldoet. Pas later (zie het onder 2.6 aangehaalde bericht op de KNB website van 14 november 2013) is een afwijzend bestuursstandpunt gepubliceerd.
De kamer is evenwel van oordeel dat van instemming in de zin van een uitdrukkelijke goedkeuring waarop de KNB niet terug zou kunnen komen geen sprake is. Het staat de KNB vrij, mede gezien de kennelijk binnen het notariaat ontstane discussie over de toelaatbaarheid van de HEMA notarisservice, die vorm van notariële dienstverlening alsnog aan de tuchtrechter voor te leggen. Daaraan staat ook niet in de weg dat tegen andere, mogelijk min of meer vergelijkbare initiatieven, zoals Doehetzelfnotaris, Firm

24, Easy Notary, Dela notarisservice, AKTIE, Basisnotarissen, De Notarisfabriek, Notaris Online, Het Nationale Notariaat, Hypotheker notariaat, ABN AMRO notarisservice, Moneyou notarisservice, Het goedkoopste notariaat, tot op heden door de KNB geen klacht is ingediend.

3.2.4 De notaris heeft zich beroepen op de gelijkenissen tussen HEMA notarisservice en Doehetzelfnotaris (uitgewerkt in de dupliek onder nrs. 3 en 16) en stelt dat de Doehetzelfnotaris in lijn is met het beleid van de KNB. Ook om die reden acht hij de klacht niet-ontvankelijk.

3.2.5 Ter zitting heeft de raadsman van de KNB erkend dat het juist is dat Doehetzelfnotaris een met de HEMA notarisservice vergelijkbaar initiatief is, zoals ook in het bericht van 20 maart 2013 door de KNB aan de initiatiefnemer was meegedeeld.
De KNB sluit echter niet uit dat zij - mede naar aanleiding van de uitspraak in deze zaak -opnieuw naar dat initiatief zal kijken.

3.2.6 Niet kan worden gezegd dat KNB die eerdere initiatieven heeft goedgekeurd, nog daargelaten dat die goedkeuring de tuchtrechter niet zou binden. De kamer hoeft dan ook niet de overeenkomsten en verschillen tussen de HEMA notarisservice en Doehetzelfnotaris te beoordelen, maar alleen de tuchtrechtelijke toelaatbaarheid van de HEMA notarisservice en daarvoor is niet relevant of tegen vergelijkbare initiatieven al dan niet is opgetreden. Bovendien heeft KNB aangekondigd dat afhankelijk van de uitkomst van de onderhavige zaak die initiatieven opnieuw zullen worden beoordeeld. Het eerder door KNB ingenomen standpunt inzake vergelijkbare initiatieven leidt dan ook niet tot niet-ontvankelijkheid van de klacht.

3.2.7 Nu de klacht ontvankelijk is worden de verschillende onderdelen van de klacht besproken. Per onderwerp wordt hierna steeds weergegeven wat de klacht inhoudt, welk verweer is gevoerd en hoe de kamer het klachtonderdeel beoordeelt.
3.3 *Regie, zeggenschap en toezicht op de door HEMA uitgevoerde werkzaamheden*
3.3.1 Artikel 3 van de Verordening beroeps- en gedragsregels 2011 (hierna: Vbg) luidt als volgt:
"1. Ook indien een opdrachtgever anders zou verlangen, blijft de notaris gehouden de werkzaamheden te verrichten die hij in verband met de opdracht als notaris behoort te verrichten. Dit geldt ook wanneer door derden al werkzaamheden zijn verricht.
2. De notaris kan, bij een aan hem gegeven opdracht, onder zijn verantwoordelijkheid werkzaamheden uitbesteden, mits hij de regie, zeggenschap en het toezicht daarop volledig behoudt."

3.3.2 Volgens de KNB heeft de notaris geen enkele regie, zeggenschap of toezicht in de fase dat de HEMA-cliënt gegevens aan de website van de HEMA toevertrouwt, in de fase dat de conceptakte wordt opgesteld, in de fase dat deze de conceptakte krijgt toegestuurd en in de fase dat de HEMA-cliënt van de toelichting op de akte kennis neemt. Dit alles vindt volautomatisch plaats en wordt geheel aan de digitale structuur overgelaten.
De KNB meent dat dit in strijd is met dat wat tot de kerntaken van het notariaat behoort. Vanuit de kernwaarden deskundigheid en publieke verantwoordelijkheid dienen voornoemde handelingen onder verantwoordelijkheid van de notaris plaats te vinden.

De notaris dient bij elke stap die onderdeel uitmaakt van de notariële dienstverlening betrokken te zijn, dan wel in staat te zijn om zelf voldoende toezicht en controle op de dienstverlening uit te oefenen.
In dat verband wijst de KNB op de toelichting op artikel 3 Vbg:
"Ook al heeft de notaris de verplichting de werkzaamheden te verrichten die hij als notaris behoort te verrichten, dat betekent niet dat hijzelf persoonlijk die werkzaamheden moet verrichten. De notaris kan allerlei activiteiten uitbesteden, zoals secretarieel werk, onderzoeksactiviteiten en automatisering. Zoals ook de Commissie Hammerstein heeft aangevoerd, moet innovatie mogelijk zijn door het uitbesteden van werkzaamheden, binnen de ruimte die het ambt laat en onder de voorwaarden die de tuchtrechter al heeft gesteld. Het maakt immers geen essentieel verschil of de notaris een deel van de notariële werkzaamheden aan iemand binnen zijn eigen kantoor uitbesteedt of aan iemand buiten zijn kantoor, mits voldoende zeker is dat de notaris de regie, de zeggenschap en het toezicht volledig behoudt, zoals het Hof Amsterdam heeft geformuleerd in zijn uitspraak van 30 maart 2006 (1235/2005 NOT) (de Postbanknotaris, zie onder 3.2.2 hiervoor, KN)*. Het feit dat het om vertrouwelijke gegevens gaat en dat de notaris een geheimhoudingsplicht en verschoningsrecht heeft, behoeft daaraan niet in de weg te staan. Dat is een kwestie van goede organisatie en goede contractuele afspraken. Voorwaarde is dat de notaris de volledige zeggenschap en de regie over het dossier behoudt. De notaris blijft verantwoordelijk voor het eindproduct en de wijze waarop dat tot stand is gekomen. Ook tussen notarissen onderling is uitbesteding van werkzaamheden mogelijk onder de genoemde voorwaarden van behoud van regie en zeggenschap."*
In de toelichting op artikel 3 Vbg wordt een vergelijking gemaakt tussen het laten verrichten van werkzaamheden door eigen medewerkers en uitbesteding van werkzaamheden. Dat laatste is mogelijk, als de notaris de regie over die werkzaamheden maar behoudt. Wat "regie over de werkzaamheden" inhoudt, volgt onder meer volgens de KNB uit artikel 14 Vbg:*"De notaris dient ervoor zorg te dragen dat de inrichting en organisatie van zijn kantoor voldoen aan de eisen van een goede praktijkuitoefening en dat de kwaliteit van de door hem en zijn medewerkers verrichte diensten optimaal is. De notaris draagt er zorg voor dat hij en zijn medewerkers over de bekwaamheid beschikken die vereist is voor het op het juiste niveau verrichten van de aan hen opgedragen werkzaamheden."*
De KNB stelt dat de notaris die regie en controlemogelijkheden bij de HEMA notarisservice uit handen geeft en dus in strijd handelt met de Vbg.
Daar doet volgens de KNB niet aan af dat de cliënt er zelf voor kiest via de HEMA van notariële dienstverlening gebruik te maken. Door die keuze kan niet worden bereikt dat zaken die normaal gesproken onderdeel uitmaken van de notariële dienstverlening en onder de zorgplicht van de notaris vallen, daar buiten zouden worden gebracht.
De reikwijdte van de verantwoordelijkheid en zorgplicht van de notaris staat niet ter vrije bepaling van de partijen. Dat betekent naar de mening van de KNB bijvoorbeeld ook meer concreet dat het opstellen van de conceptakte, en toesturen van een conceptakte, niet aan een website of digitale structuur — of meer algemeen: een ander dan een notaris - kan worden overgelaten, maar dat deze akte door de notaris zelf, en onder zijn
verantwoordelijkheid, op basis van de kennis die de notaris tot dan toe van zijn cliënt heeft opgedaan, dient te worden opgesteld en verzonden. De HEMA notarisservice draait ten onrechte de volgorde der dingen om, en laat het geven van een voorlopig advies en verzenden van een conceptakte ten onrechte vooraf gaan aan de

beoordeling van de situatie van de cliënt door een concrete notaris. Een deel van de notariële rol wordt door de HEMA verricht, in plaats van door de notaris. Dat is niet in lijn te brengen met de verantwoordelijkheid en zorgplicht van de notaris, aldus de KNB. De notaris is niet alleen verantwoordelijk voor de “backoffice”, maar ook voor de “frontoffice”.

3.3.3 De notaris betwist dat de constructie van de HEMA notarisservice in strijd is met de Vbg. De notaris handelt juist in de lijn met de (hiervoor vermelde) toelichting op artikel 3 Vbg. Omdat de vragen, modellen en de adviezen op de website door Novataris zijn ontwikkeld, valt de inhoud van de website onder de verantwoordelijkheid van de notaris. De betrokkenheid van de notaris bij het inwinnen van informatie is bij de HEMA notarisservice in feite groter dan bij informatieverstrekking door andere derden die cliëntinformatie verstrekken (zoals bij voorbeeld een makelaar).
Het is niet de HEMA zelf die toetst of de cliënt voldoet aan de standaardvoorwaarden van de HEMA notarisservice of dat er maatwerk is vereist. Het is de notaris die daarop moet toezien. Ter zitting heeft de notaris uiteengezet dat hij als volgt te werk gaat:
Cliënten zenden de conceptakte plus de toelichting per e-mail aan de notaris.
In dat e-mailbericht staan ook de persoonsgegevens van cliënten.
De dag na binnenkomst van het e-mailbericht neemt een medewerker van de notaris contact op met cliënten en checkt of deze de Nederlandse taal machtig zijn en of zij al dan niet (minderjarige) kinderen hebben. De medewerker maakt tevens een passeerafspraak voor hen met de notaris en meldt dat de notaris contact met hen zal opnemen. Verder worden de voor het passeren van de akte(n) vereiste controles uitgevoerd. Een dag of (meestal) twee dagen voor de passeerafspraak loopt de notaris met cliënten (althans met een van hen) telefonisch de conceptakte door en stelt gerichte vragen, bij voorbeeld over voogdijbenoeming.
Uit dit telefoongesprek kan blijken dat cliënten het toch anders willen regelen, waarna de notaris een en ander nader met hen bespreekt. Na het telefoongesprek legt de notaris in een e-mailbericht aan cliënten vast wat met hen is besproken; als er bijzonderheden zijn worden die daarin ook vastgelegd. Bij de passeerafspraak bespreekt de notaris de akte met de toelichting nogmaals en licht de cliënt eigener beweging in over de eventuele andere keuzemogelijkheden. Voor het bespreken en het passeren van de akte(n) trekt de notaris in beginsel één uur uit. Wanneer dan nog bijzonderheden blijken dan vindt de notaris daar een oplossing voor. Meestal biedt de notaris het aldus gebleken nadere (maat)werk kosteloos aan, aangezien het maken van een nota meer werk zou opleveren; bovendien gaan cliënten dan met een tevreden gevoel weg.
In het geval dat cliënten op de site een maatwerkmelding hebben gekregen en de notaris daarover in een e-mailbericht benaderen, geeft de notaris hen op welk (maat)werk dat is en welk tarief daarvoor geldt. Het is dan aan cliënten om daar al dan niet op in te gaan.
De notaris heeft voor het passeren een vaste middag op kantoor. Hij ziet de HEMA notarisservice als een aparte bedrijfskolom. Uit de praktijk blijkt dat diensten vooral worden verleend aan stellen tussen de 20 en 30 jaar – aan het begin van hun carrière –

die anders zouden zijn getrouwd hetzij aan mensen die jarenlang te laks zijn geweest iets te regelen en bij voorbeeld nog voordat zij op vakantie gaan de voogdij over de kinderen willen vastleggen.

3.3.4 De kamer oordeelt als volgt. Ten aanzien van de taakverdeling tussen de verschillende betrokken partijen is het navolgende gebleken. Novataris heeft een tweetal

standaard notariële akten, een samenlevingsovereenkomst en een testament ontworpen. Ook de vragenstructuur die op de website gebruikt wordt en de inhoud van de toelichtingen zijn door Novataris gemaakt. De bij de HEMA notarisservice aangesloten notarissen worden door Novataris betrokken bij het onderhoud van de teksten van de modellen en de vragen en toelichtingen op de website.
De HEMA heeft de software ontwikkeld voor de website en verleent eveneens technische ondersteuning daarvoor. De notaris komt in beeld zodra de cliënten een e-mail met de conceptakte naar het notariskantoor zenden. Vóór dat moment is er geen concrete notaris bij betrokken geweest. Daarna neemt de door de cliënt gekozen notaris contact op met de cliënt.

3.3.5 Bij deze stand van zaken moet worden beoordeeld of de notaris de regie, zeggenschap en het toezicht heeft behouden bij het uitbesteden van werkzaamheden, te weten het invullen van de vragen op de website van de HEMA door de cliënten en het ten gevolge van het invullen van die vragen automatisch genereren van de akte(n).
Naar het oordeel van de kamer is dat het geval omdat de notaris van te voren weet welke vragen zullen worden gesteld, welke antwoorden daarop worden gegeven, welke modellen worden toegepast en welke toelichtingen bij een en ander worden gegeven. Bovendien heeft de notaris daarop invloed in die zin dat hij, indien gewenst, suggesties kan doen met betrekking tot de werking van de HEMA-website en de daarbij gebruikte teksten, terwijl ter zitting is gebleken dat de notaris alle vrijheid heeft de door de website gegenereerde akten aan te passen als dat nodig is.
De klacht houdt niet in dat de door de HEMA-website gegenereerde toelichtingen en modellen onjuist of ongeschikt zouden zijn. De kamer heeft hiernaar dan ook geen onderzoek gedaan en gaat ervan uit dat de kwaliteit daarvan naar behoren is, zodat de notaris door deze modellen en toelichtingen te gebruiken ook niet tuchtrechtelijk verwijtbaar handelt.
Wel ziet de kamer als probleem dat cliënten vragen op de site verkeerd zouden kunnen invullen (uit de praktijk blijkt dat ook, zie het voorbeeld van de notaris onder 3.5.3 hierna beschreven). Eveneens zou het kunnen voorkomen dat cliënten door het beantwoorden van de vragen al in een bepaalde richting worden gedirigeerd, wat niet het geval zou zijn als hun situatie en hun wensen in een open gesprek met de notaris zouden zijn geïnventariseerd.
De kamer ziet dit als een reëel bezwaar van de HEMA notarisservice. Dit stelt hoge eisen aan het gesprek met de notaris achteraf. Daarbij geldt echter dat naarmate vragen eenduidiger zijn, de kans dat deze verkeerd beantwoord worden kleiner is. De bij de HEMA notarisservice gestelde vragen zijn zeer eenduidig en kunnen in de fase dat het gaat om te bepalen of de notarisservice voor cliënt geschikt is alleen met ja en nee worden beantwoord. Daarom is aannemelijk dat het achteraf controleren of de vragen juist zijn ingevuld ook eenvoudig en weinig tijdrovend zal zijn.
De werkwijze van de notaris zoals weergegeven onder 3.3.3 lijkt voorshands voldoende om te kunnen vaststellen of de cliënt de vragen juist heeft beantwoord en of de gegeven antwoorden overeenstemmen met zijn werkelijke wil en of de conceptakte passend is in zijn situatie. Bovendien zal genoemd bezwaar moeten worden afgewogen tegen bepaalde voordelen voor de consument, die, uitgaand van een standaardsituatie voor een laag tarief zijn zaken bij de notaris kan regelen, terwijl anders voor hem de drempel om naar de notaris te gaan (te) hoog was geweest. Door de HEMA notarisservice kan op die manier een doelgroep worden bereikt die anders belangrijke zaken ongeregeld zou laten.

De kamer is dus van oordeel dat de notaris als hij meewerkt aan de HEMA notarisservice de regie, zeggenschap en het toezicht in voldoende mate heeft behouden, mits hij in de contacten met de cliënt in voldoende mate vaststelt of de cliënt de vragen juist heeft beantwoord en of de gegeven antwoorden overeenstemmen met zijn werkelijke wil en of de conceptakte passend is in zijn situatie. Nu er geen concrete klacht voorligt waarin op dit punt wordt geklaagd over een tekortkoming in deze ‘Belehrung” moet er vanuit worden gegaan dat de notaris aan genoemde eisen voldoet. Op dit punt is het meewerken aan de HEMA notarisservice dus niet klachtwaardig.

3.4 *Geheimhoudingsplicht*
3.4.1 Artikel 22 lid 1 Wna luidt als volgt:
“De notaris is, voorzover niet bij of krachtens de wet anders is bepaald, ten aanzien van al hetgeen waarvan hij uit hoofde van zijn werkzaamheid als zodanig kennis neemt tot geheimhouding verplicht. Dezelfde verplichting geldt voor de personen die onder zijn verantwoordelijkheid werkzaam zijn voor al hetgeen waarvan zij kennis dragen uit hoofde van hun werkzaamheid.”
Deze verplichting is nader uitgewerkt in artikel 4 lid 1 Vbg:
“De notaris kan zich niet door de opdrachtgever of door andere bij de rechtshandeling betrokkenen van zijn geheimhoudingsplicht laten ontslaan.”

3.4.2 De KNB meent dat ook voor de geheimhoudingsplicht geldt dat de notaris zich daar niet aan kan onttrekken door, voordat hij bij een concrete zaak betrokken is, het aan de keuze van de cliënt over te laten om zijn persoonlijke gegevens aan de website van de HEMA toe te vertrouwen. De notaris maakt de keuze om zich bij de HEMA notarisservice aan te sluiten. Hij heeft dan ook de verplichting om ervoor te zorgen dat potentiële cliënten
die gebruik willen maken van een notariële dienst hun gegevens uitsluitend binnen het kader van de geheimhoudingsplicht van de notaris verstrekken. De notaris kan aan die verplichting geen invulling geven als hij de verwerking van persoonsgegevens aan een website van de HEMA overlaat. Dat geldt temeer omdat op het moment dat een cliënt, vanuit de wens om een notariële dienst af te nemen, zijn gegevens verstrekt, daar nog geen concrete notaris bij is betrokken.
De gekozen structuur heeft voorts tot gevolg dat de gegevens die aan de website van de HEMA worden toevertrouwd, niet onder de reikwijdte van de geheimhoudingsplicht van de notaris vallen. De gegevens worden immers niet aan de notaris verstrekt, en op het moment dat de gegevens worden verstrekt is daar nog geen concrete notaris bij betrokken. Cliënten worden daar niet voor gewaarschuwd. Zij zullen daarentegen verwachten dat alle gegevens die zij in het kader van de notarisservice delen, onder de geheimhoudingsplicht van de notaris vallen en moeten dat volgens de KNB ook kunnen verwachten. Het beheer van de gegevens wordt echter door anderen dan de notaris gevoerd. Ook dit schendt de geheimhoudingsplicht van de notaris, en de vertrouwensrelatie van de notaris en zijn cliënt en de zorgplicht die de notaris ten aanzien daarvan heeft, aldus de KNB.

3.4.3 De notaris betwist dat de HEMA notarisservice in strijd is met de geheimhoudingsplicht. De HEMA notarisservice wordt in een beveiligde omgeving aangeboden via de website van de HEMA, die is voorzien van een SSL beveiligingscertificaat, genaamd ‘Positive SSL CA 2’ verleend aan hema.nl. Het is een protocol dat dient als beveiliging voor het uitwisselen van gegevens op internet dat de HEMA ook gebruikt bij het aanbieden van de zorgverzekering, in welk verband medische gegevens van werknemers c.q.

verzekerden worden uitgewisseld. De geheimhouding van persoonsgegevens en verstrekte informatie is derhalve gewaarborgd. De persoon die de ICT verzorgt kan wel bij de gegevens, maar zijn geheimhouding is afgedicht met een geheimhoudingsverklaring.

3.4.4 De kamer komt tot het volgende oordeel. De notaris is verplicht tot geheimhouding. Dit betekent dat hij er ook verantwoordelijk voor is dat door zijn cliënten via een intermediair aan hem verstrekte gegevens geheim worden gehouden. Te onderzoeken is of de samenwerking van de notaris met Novataris en die van Novataris met de HEMA voldoende waarborgen bevat om te voorkomen dat vertrouwelijke gegevens van cliënten in andere handen dan die van de notaris (en de personen die onder zijn verantwoordelijkheid werken) komen.
Anders dan de notaris stelt is niet van belang of de cliënt die op internet gegevens invult de verwachting heeft dat deze onder de notariële geheimhoudingsverplichting vallen. Ook als een cliënt geen geheimhouding zou verwachten doet dat niet af aan de wettelijke geheimhoudingsplicht van de notaris. Hij zal moeten zorgen dat als een cliënt die informatie verstrekt ten behoeve van de notariële dienstverlening, deze informatie niet aan anderen dan de notaris of degenen die onder zijn verantwoordelijkheid werken ter kennis kan komen en dat deze personen even als de notaris zelf geheimhouding in acht zullen nemen. Onderzocht zal dus moeten worden of in het kader van de HEMA notarisservice de geheimhouding voldoende is gewaarborgd.
Indien juist is dat de HEMA-website gebruik maakt van een beveiligde verbinding met een SSL-beveiligingscertificaat is dat naar het oordeel van de kamer voldoende om aan te nemen dat de vertrouwelijkheid in die zin gewaarborgd is, dat de verbinding tussen de cliënt en HEMA voldoende is afgeschermd en dat derden van het dataverkeer tussen cliënt en HEMA geen kennis zullen kunnen nemen.
Dat van een beveiligde verbinding sprake is neemt, naar ter zitting is besproken, niet weg dat de gegevens die de cliënt invoert op de server van de HEMA worden opgeslagen.
De notaris stelt dat met de medewerkers van de HEMA die toegang hebben tot die gegevens geheimhouding is overeengekomen.
Ook met deze beide maatregelen acht de kamer de geheimhouding niet voldoende gewaarborgd. Zwak punt in deze constructie blijft immers dat gegevens die onder de geheimhoudingsplicht vallen worden opgeslagen buiten het notariële domein, te weten op een server van de HEMA. Dat is te meer onwenselijk nu van een technische noodzaak om de gegevens daar op te slaan niet is gebleken. De kamer acht het noodzakelijk dat de HEMA notarisservice zo wordt ingericht dat de door een cliënt verstrekte gegevens worden opgeslagen op een server die alleen voor de met de HEMA samenwerkende notarissen toegankelijk is en namens hen wordt beheerd door een entiteit waarin alleen notarissen zeggenschap hebben. Voorshands wordt ervan uitgegaan dat dit technisch geen probleem is, al zal het enige tijd kunnen kosten voor dit gerealiseerd is.
Nu uit de maatregelen zoals die thans bestaan wel spreekt dat de organisator van de HEMA notarisservice zich van de noodzaak van een beveiliging bewust is geweest en daarvoor ook maatregelen heeft genomen, is de kamer van oordeel dat het meewerken aan die notarisservice tot op heden niet zo klachtwaardig is dat een maatregel dient te worden opgelegd. Dat zal anders worden als de notarisservice niet veranderd wordt en vertrouwelijke gegevens van cliënten ook in de toekomst op een server van de HEMA worden opgeslagen. De kamer is van oordeel dat een termijn van drie maanden na deze uitspraak voldoende zou moeten zijn om de vereiste wijzigingen door te voeren.

3.5 *Zorgplicht*

3.5.1 Artikel 17 lid 1 Wna bepaalt:

"De notaris oefent zijn ambt in onafhankelijkheid uit en behartigt de belangen van alle bij de rechtshandeling betrokken partijen op onpartijdige wijze en met de grootst mogelijke zorgvuldigheid."

Op grond van artikel 43 Wna dient de notaris cliënten te informeren over de gevolgen van de rechtshandeling en te controleren of de inhoud van de akte overeenstemt met hun wil.

3.5.2 Naar de mening van de KNB bergt de constructie van de site van de HEMA notarisservice, in de situatie dat de cliënt een keuze voor een (goedkope) standaardakte heeft gemaakt, het risico in zich dat de cliënt aan die keuze zal vasthouden, ook bij navraag door de notaris, terwijl die akte niet op zijn persoonlijke situatie is toegesneden (De KNB spreekt van "een sturende werking naar een goedkope standaardsituatie"). Van een open inventarisatie van de behoefte en situatie van de betrokken partijen voorafgaand aan een concreet advies en een concrete conceptakte is bij de HEMA notarisservice geen sprake, aldus de KNB.

3.5.3 De notaris onderkent en onderschrijft voornoemde verplichtingen uit de Wna. De notaris bestrijdt dat de cliënt zou worden gestuurd in zijn keuze. De veronderstelling van de KNB dat cliënten de vragen onjuist invullen "om goedkoper uit te zijn" suggereert een miskenning van het niveau, mondigheid en geïnformeerdheid van het huidige publiek. Bovendien toetst de notaris zowel in een telefoongesprek voorafgaand aan de passeerafspraak als voorafgaand aan het passeren zelf of het product aansluit bij de behoefte en wensen van de voor hem in persoon verschenen cliënt(en).
Het door de KNB ter zitting aangevoerde bezwaar dat iedere wijziging hetzij door de notaris, hetzij door de cliënt - die zich daar bij de beantwoording van de vragen door zou laten leiden -, rechtstreeks in de portemonnee wordt gevoeld, ziet de notaris niet. Als blijkt dat hun persoonlijke situatie niet aansluit op een standaardmodel van de HEMA, kunnen cliënten hun geld terugkrijgen en worden de akten niet gepasseerd. Dat komt volgens de notaris niet vaak voor. Bij het passeren is wel eens voorgekomen dat cliënten die een samenlevingsovereenkomst wilden, toch kinderen bleken te hebben, terwijl zij dat niet hadden ingevuld op de site. De notaris heeft hen er vervolgens op gewezen dat hun situatie in de gekozen akte niet goed was geregeld en dat zij nog twee aanvullende akten nodig hadden. Cliënten hoeven dan niet terug naar de HEMA-website: de notaris maakt (in overleg met Novataris) gebruik van de akten die anders automatisch gegenereerd zouden zijn. Dat is in het hiervoor beschreven geval ook gebeurd. De notaris had toen overigens niet de indruk dat cliënten hem om de tuin wilden leiden.

3.5.4 De kamer is van oordeel dat de notaris er in beginsel van uit mag gaan dat de cliënt de vragen naar waarheid beantwoordt. Dat is te meer het geval nu het bij de HEMA-website gaat om eenduidige vragen waarop alleen ja of nee geantwoord kan worden. Dat de cliënt opzettelijk onjuiste antwoorden zou kunnen geven om maar als standaardgeval te worden aangezien, terwijl hij dat niet is, lijkt een gezocht bezwaar. Bovendien is aannemelijk dat als dat al zou gebeuren, dit zal blijken bij de 'Belehrung' door de notaris, mits deze aan de onder 3.3.5 besproken zorgvuldigheidseisen voldoet. Onder die voorwaarde acht de kamer het meewerken van de notaris aan de HEMA notarisservice op het punt van de zorgvuldigheid niet tuchtrechtelijk laakbaar.

3.6 *Vrije en onafhankelijke wilsvorming*

3.6.1 De KNB meent dat er een risico bestaat dat de wil van de cliënt door de gekozen opzet van de website niet vrij en onafhankelijk wordt gevormd en dat in de akte die wil niet juist tot uitdrukking komt. De cliënt heeft immers al een bedrag voor de akte betaald en zal zijn kosten tot die betaling beperkt willen houden.
Voorts ziet de KNB in die opzet onvoldoende waarborg voor een voldoende invulling van de “Belehrungspflicht” van de notaris, omdat de opzet bevordert dat wordt aangesloten bij de inhoud van de standaardakte en de uitleg die via de website en vooraf opgestelde informatie ten aanzien van die akte wordt gegeven.

3.6.2 De notaris bestrijdt het standpunt van de KNB. Een notaris heeft de vrijheid om te bepalen op welke wijze hij invulling geeft aan de “Belehrungspflicht”. In dit geval vindt de Belehrung plaats bij het passeren.

3.6.3 De kamer is van oordeel dat de door de KNB geschetste casus zich in de opzet van de HEMA notarisservice alleen kan voordoen als de cliënt vragen verkeerd heeft beantwoord. Het risico dat dit niet wordt onderkend acht de kamer klein. De KNB stelt dat de cliënt aan zijn onjuiste keuze zou kunnen vasthouden omdat hij al een bedrag voor de akte betaald heeft en zijn kosten tot dat bedrag zal willen beperken. De kamer acht dat niet aannemelijk. Als immers bij de Belehrung blijkt dat een vraag verkeerd is ingevuld of om een andere reden een akte is gekozen die niet passend is, mag worden aangenomen dat de notaris ook uitlegt waarom de standaardakte in dit geval niet past. Een notaris mag immers geen akten passeren die voor de situatie van de cliënt geen goede regeling geven.
Het is niet aannemelijk dat de cliënt in dat geval toch zal willen vasthouden aan de ‘verkeerde’ akte. Naar de notaris heeft verklaard kan de consument in zo’n geval zijn geld terugkrijgen. De kamer acht het wenselijk dat de website ook uitdrukkelijk van die mogelijkheid melding maakt.
De kamer is echter van oordeel dat het enkele feit dat dit tot op heden niet het geval is geen tuchtrechtelijke consequenties behoeft te hebben jegens de notaris.
Voor zover KNB doelt op beïnvloeding van cliënten die van de notarisservice gebruik maken onderling, is de kamer van oordeel dat het gevaar daarvoor bij de HEMA notarisservice niet wezenlijk groter is dan bij andere vormen van totstandkoming van akten waarbij partners mogelijk verschillende wensen dan wel tegengestelde belangen hebben. De notaris zal hieraan aandacht moeten besteden bij zijn persoonlijke contact met partijen, waarbij hij, naar de notaris terecht stelt, zo nodig partijen apart moet spreken. Nu niet is gesteld of gebleken dat de notaris dat nalaat, is er geen aanwijzing dat de notaris op het punt in de wilscontrole tekortschiet.

3.7 *Honorering, provisieverbod en onafhankelijkheid notaris*
Honorering
3.7.1 De KNB betwijfelt of de honorering van de notaris voldoende is om te borgen dat de betrokken dienstverlening goed wordt uitgevoerd.
De KNB acht van belang dat een cliënt voor een standaardakte € 125,- betaalt. Een deel van het bedrag dient op grond van de onderliggende overeenkomst aan de HEMA/Novataris te worden afgedragen.
Voor het bedrag dat overblijft dient de notaris te onderzoeken of de akte aansluit bij de situatie van de cliënt, dient de akte te worden gecontroleerd en eventueel te worden aangepast, dienen telefoongesprekken en een bespreking op het kantoor van de notaris plaats te vinden, waarin de Belehrung van de cliënt plaatsvindt, en dient de akte te worden gepasseerd. De beperkte honorering bergt naar de mening van de KNB het

reële risico in zich dat de notaris de verlangde dienstverlening zal uitoefen op een manier waarbij hij aan zijn onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid onvoldoende invulling geeft.

3.7.2 De notaris merkt op dat veel cliënten twee of drie akten nodig hebben, waarvoor zij € 125 per stuk betalen. Hij betwist dat zijn honorering, zelfs in het geval dat er sprake is van slechts één akte, een samenlevingsovereenkomst, onvoldoende zou zijn voor de notaris om aan zijn normatieve werk te voldoen. De notaris hoeft geen acquisitie te doen en heeft geen debiteurenrisico. Er wordt vooraf betaald, dus de notaris hoeft ook geen nota's voor iedere afzonderlijke cliënt op te maken, maar kan een keer per maand een nota sturen aan Novataris. De notaris kan zich dus geheel richten op zijn kerntaak. De notaris merkt op dat het in het huidige economische klimaat niet ongebruikelijk is om bij voorbeeld voor een hypotheek- en leveringsakte, waar een notaris 8 tot 10 uur werk aan heeft te besteden, bedragen van rond de € 600,- a € 700,- en zelfs nog minder in rekening te brengen, hetgeen neerkomt op een gemiddelde van € 60 a € 70,- per uur. De tarieven buiten de Randstad liggen volgens de notaris nog lager. Aangezien de tijdsbesteding van de notaris aan een HEMA-dossier gemiddeld een uur tot anderhalf uur bedraagt, betwist de notaris dat zijn daarvoor ontvangen vergoeding te laag zou zijn.

3.7.3 De notaris heeft in zijn schriftelijke verweer tegen de klacht en ter zitting (achter gesloten deuren) inzicht gegeven in het aandeel van de opbrengsten dat Novataris en HEMA toekomt. De kamer acht het niet gewenst de hierbij gegeven informatie in deze uitspraak weer te geven, nu het om concurrentiegevoelige informatie gaat. De notaris heeft - ook ter zitting - benadrukt dat hij tevreden is met de tussen hem en Novataris overeengekomen vergoeding per akte of per combinatie van akten. De keuze om mee te werken aan de HEMA notarisservice is voor hem een bedrijfsmatige afweging.

3.7.4 Zoals hiervoor vermeld gaat de kamer, nu - bij gebrek aan een concrete casus - niet gebleken is van het tegendeel, ervan uit dat de notaris voldoende zorg heeft betracht en informatie (Belehrung) heeft verleend aan cliënten die zich bij hem via de HEMA-website hebben gemeld. Op grond van de ter zitting gegeven toelichting is niet aannemelijk geworden dat de notaris bij het meewerken aan de HEMA notarisservice werkt tegen een tarief dat andere notarissen 'uit de markt prijst'. Weliswaar krijgen cliënten bij de HEMA notarisservice een akte voor een veel lagere prijs dan als zij naar een willekeurige notaris gaan. Dat is echter alleen mogelijk omdat zij een deel van de informatie zelf invoeren en omdat door het beantwoorden van vragen alle gevallen die niet geheel standaard zijn worden uitgeselecteerd. Zo blijft er een groep gevallen over die 'geheel standaard' is en die tegen een lage prijs kan worden geholpen met een standaard akte. Dit is een vorm van productdifferentiatie, waartegen geen tuchtrechtelijk bezwaar bestaat. Notarissen die niet aan de HEMA notarisservice deelnemen kunnen de keuze maken op een andere wijze een vergelijkbaar standaardproduct aan te bieden, dan wel hun cliënten duidelijk te maken dat hun dienstverlening niet is gericht op een standaardakte voor een uitgeselecteerde groep standaardgevallen, maar op het in samenspraak met cliënt tot stand brengen van een of meer akten die aan de situatie en de wensen van cliënt optimaal tegemoet komen, welke werkwijze door de grotere rol die de notaris daarin speelt een hogere prijs heeft, maar die ook waard is.
Gelet op het bovenstaande en mede gelet op het feit dat in het kader van de marktwerking het notarissen vrij staat hun tarieven zelf te bepalen, is de kamer van oordeel dat

op het punt van de honorering meewerken aan de HEMA notarisservice niet klachtwaardig is.

Provisieverbod
Artikel 9 Vbg luidt als volgt:
"Het is de notaris niet geoorloofd provisie te betalen of te ontvangen voor het aanbrengen van opdrachten."
In de Beleidsregel provisie van 11 juli 2012 is bepaald:
"1. Onder provisie wordt verstaan een vergoeding die makelaars, verwijzers of andere derden ontvangen voor het aanbrengen van opdrachten.
2. Uitgaande van de omstandigheid dat de notaris als ondernemer en een verwijzer nooit volledig onafhankelijk van elkaar zijn, mag de notaris een overeenkomst alleen aangaan, als de voorwaarden en bepalingen van de overeenkomst niet afwijken van die welke zouden worden overeengekomen tussen onafhankelijke partijen.
3. Zo zijn onder deze voorwaarde betalingen toegestaan voor feitelijke werkzaamheden en diensten van derden, zoals de mogelijkheid al dan niet via een website offerteverzoeken te ontvangen."

3.7.5 Ratio van het provisieverbod is, aldus de KNB, te voorkomen dat de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de notaris in gevaar wordt gebracht door afspraken waarbij aan niet rechtstreeks betrokkenen of tussenpersonen een voordeel wordt toegezegd. Ook de vergoeding die de HEMA/Novataris ontvangt van de notaris voor het aanbrengen van de opdrachten valt onder het begrip provisie. Een dergelijke vergoeding is niet in alle gevallen verboden; als sprake is van een normale, marktconforme, vergoeding, hoeft de onafhankelijkheid van de notaris niet op het spel te staan.
De KNB meent dat het HEMA-initiatief op gespannen voet staat met het provisieverbod, zoals uitgewerkt in de Beleidsregel provisie. Het percentage van het aan cliënten in rekening gebrachte tarief dat voor de werkzaamheden van HEMA/Novataris wordt betaald is volgens de KNB excessief en voldoet niet aan het begrip marktconforme vergoeding.

3.7.6 De notaris betwist dat sprake zou zijn van een overtreding van het provisieverbod. De HEMA heeft geïnvesteerd in de website (aanloopkosten) en zich verplicht deze bij te houden. Daarnaast functioneert de HEMA als toegangspoort voor de notaris: het feit dat je naam voorkomt op de HEMA-site levert een ondefinieerbare goodwill op. De HEMA doet ook de marketing voor de notaris.
De notaris heeft met Novataris en de HEMA een prijs afgesproken om akten te passeren die de notaris reëel acht voor de werkzaamheden die daar tegenover staan en die passend zijn bij het bedrijfsmodel. Dat is een eigen vrijwillige afweging en keuze van de notaris.

3.7.7 De kamer oordeelt als volgt. Van provisie is sprake als de notaris aan een partij die hem cliënten aanbrengt een vergoeding betaalt (op grond van voornoemde Beleidsregel provisie 11 juli 2012). Daarvan is hier geen sprake, omdat niet HEMA of Novataris de notaris kiest waar de akte zal worden gepasseerd, maar de cliënt zelf de keuze maakt uit de op de website vermelde notarissen, verbonden aan de HEMA notarisservice.
Voor het geval het provisieverbod ruimer zou worden uitgelegd, in die zin dat al zou worden aangenomen dat van provisie gesproken zou kunnen worden als wordt deelgenomen aan een samenwerkingsverband waarin de kans bestaat dat cliënten een

deelnemende notaris kiezen, geldt het volgende. Vast staat dat de HEMA en Novataris de notaris niet alleen cliënten aanbrengen, maar ook diensten verlenen, te weten: het leveren van de software van de site, de technische ondersteuning van de site en de marketing (HEMA) en het ontwikkelen/bijhouden van de modellen van de akten en de vragen, toelichtingen en adviezen op de site (Novataris).
Daarbij is niet van belang welk deel van de door de cliënten betaalde vergoeding bij Novataris terecht komt en welk deel bij de HEMA. Van provisie zou bij die ruime uitleg van het provisieverbod alleen gesproken kunnen worden als het aandeel van HEMA en Novataris samen in de totale opbrengst niet in een redelijke verhouding staat tot de kosten van de diensten die zij verlenen, verhoogd met een redelijke winstopslag.
Zoals gezegd wordt in deze uitspraak niet vermeld welk bedrag de notaris per akte per saldo afdraagt aan Novataris en HEMA. Dat bedrag is de kamer wel bekend. Nu het marktpartijen zoals de notaris enerzijds en Novataris en HEMA anderzijds vrij staat een bepaalde prijs overeen te komen voor bepaalde dienstverlening, kan de kamer slechts tot het oordeel komen dat sprake is van provisie als de overeengekomen prijs duidelijk te hoog is voor de geleverde diensten. Dat is naar het oordeel van de kamer echter niet het geval, zodat - ook als het provisieverbod ruim zou worden geïnterpreteerd -van een provisie geen sprake is.

Onafhankelijkheid notaris
3.7.8 De KNB is er niet van overtuigd dat in deze structuur bij de HEMA notarisservice, gezien de daarvoor geldende financiële en overige contractuele voorwaarden, de onafhankelijkheid van de notaris voldoende is geborgd; de vraag is in hoeverre de notaris vrij is om van de standaardakte en werkwijze af te wijken en in hoeverre dat repercussies heeft vanuit de organisatie.

3.7.9 De notaris stelt dat hij de keuze heeft om deel te nemen aan de HEMA notarisservice. Hij kan dus ook weer van die deelname afzien. Binnen het samenwerkingsverband komt de notaris de vereiste vrijheid toe. Het staat de notaris vrij (en hij is daar beroepshalve ook toe gehouden) om tot een maatwerk product te komen dan wel om zijn ministerie te weigeren wanneer hem blijkt dat de standaardakte niet voldoet aan de wensen en de behoefte van partijen. Daaraan zijn geen financiële repercussies verbonden vanuit Novataris.
De notarissen die deelnemen aan de HEMA notarisservice leveren bij Novataris suggesties in voor wijzigingen/verbeteringen van modellen/adviezen etc. aan de website. Zo is onlangs versie ‘2.0’ van start gegaan.

3.7.10 De KNB heeft ter zitting verklaard dat de Verordening IDS 2003 (Interdisciplinaire samenwerking) in dit geval niet aan de orde is. De kamer gaat er dus van uit dat de HEMA en Novataris als hulppersoon van de notaris mogen worden ingeschakeld bij het verlenen van diensten aan het publiek.
Mede uit hetgeen de notaris ter zitting heeft verklaard over de gang van zaken is de kamer gebleken dat het de notaris vrij staat om naar eigen inzicht te handelen. Dat de onafhankelijkheid van de notaris door de werkwijze van de HEMA notarisservice gevaar zou lopen is niet aannemelijk geworden.

Conclusie en beslissing
De klacht van de KNB gaat niet over een fout die de notaris gemaakt heeft, maar over de vraag of een notaris in het algemeen aan de HEMA notarisservice mag meewerken. Bij de HEMA notarisservice vult de cliënt op de HEMA-website een aantal vragen in.

Dit zijn vragen die met ja of nee beantwoord moeten worden. Alleen als hij een standaardgeval is waarvoor de standaardakten geschikt zijn kan hij de HEMA notarisservice gebruiken. Pas als de cliënt heeft betaald, kiest hij een notaris en deze neemt contact met hem op.
Deze werkwijze is op zichzelf niet in strijd met de tuchtrechtelijke normen, maar er gelden wel enkele voorwaarden. De notaris zal zich er zorgvuldig van moeten vergewissen dat de cliënt de vragen goed heeft beantwoord en hij zal ook moeten nagaan of de standaardakte voldoende aansluit bij de situatie en de wensen van de cliënt. Mocht uiteindelijk blijken dat de cliënt, met toepassing van de HEMA notarisservice, heeft gekozen voor een "verkeerde" akte, dan krijgt hij zijn geld terug. Hiervan zal evenwel nog uitdrukkelijk melding dienen te worden gemaakt op de website.
De geheimhoudingsplicht van de notaris geldt al als de cliënt op de HEMA-website gegevens invult. De maatregelen die zijn genomen om de gegevens die de cliënt invult geheim te houden zijn niet voldoende, omdat gegevens van cliënten worden bewaard op een server van de HEMA. Dat kan verholpen worden als er een aparte server komt, die wordt beheerd door de notarissen die deelnemen aan de HEMA notarisservice.
De akten die met behulp van de HEMA notarisservice worden gemaakt zijn standaardakten voor standaardgevallen. De prijs die daarvoor wordt berekend is niet zo laag dat de notaris daarom niet aan de HEMA notarisservice zou mogen deelnemen. Andere notarissen zouden ook een vergelijkbare dienstverlening op kunnen zetten als de HEMA notarisservice. Ook kunnen ze hun cliënten duidelijk maken dat hun dienstverlening niet is gericht op een standaardakte, maar op maatwerk en dat die dienstverlening daarom duurder is. De HEMA en Novataris verlenen diensten aan de aangesloten notarissen; wat de notarissen aan hen betalen is een vergoeding daarvoor en die is niet zo hoog dat daarnaast sprake is van een provisie.
Al met al is, als wordt voldaan aan de in deze uitspraak onder 3.3.5 en 3.6.3 genoemde voorwaarden, het meewerken aan de HEMA notarisservice niet in strijd met de onder 3.1.1 genoemde tuchtrechtelijke maatstaf. Nu echter op dit moment niet wordt voldaan aan de onder 3.4.4 genoemde voorwaarde, namelijk dat cliëntgegevens alleen op een door notarissen beheerde server mogen worden opgeslagen, is de klacht op dat punt gegrond. Omdat wel maatregelen genomen zijn om de vertrouwelijkheid van cliëntgegevens te beschermen is er op dit moment geen grond voor een maatregel. Dat kan anders worden als niet binnen drie maanden aanpassingen in de Hema-notarisservice plaatsvinden.

Beslissing

De kamer:

- verklaart de klacht onder 3.4 gegrond, zonder oplegging van een maatregel,
- verklaart de klachten voor het overige ongegrond.

Deze beslissing is gegeven door mrs. R.H.C. Jongeneel, voorzitter, O.J. van Leeuwen, R.H. Meppelink, E.E. von Wolzogen Kühr en A.J.H.M. Janssen, leden, in tegenwoordigheid van mr. E.B.T. Kienhuis, secretaris, en in het openbaar uitgesproken op 2 oktober 2014.

mr. E.B.T. Kienhuis, secretaris

mr. R.H.C. Jongeneel, voorzitter

Tegen deze beslissing staat hoger beroep open bij het Gerechtshof te Amsterdam (postbus 1312, 1000 BH Amsterdam) binnen 30 dagen na de dag van verzending van de aangetekend verzonden kennisgeving.